

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XII. Qualiter ratio Imaginis Filio competat in Divinis ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

men *Imago* propriè solùm dicitur de animantibus; sicut etiam nomen *filius*; de aliis verò, præsertim omogeneis, solùm improprie, & translativè. Et huius ratio est, quia ignis, & arbores habent inter se eandem fermè similitudinem etiam quoad formam externam, & natura in illis solùm intendit conservationem, & non representationem, quod est proprium imaginis: at verò animantia habent specialem quandam similitudinem, secundum quam specialiter representant parentes, etiam quoad aliqua signa externa; & natura in illis intendit non solùm conservationem, sed etiam representationem, ideoque & filii, & imagines dicuntur eorum, à quibus producuntur.

229. Oppones 2. Dantur verè imagines, quin à suis prototypis procedant, ut patet: primo in statua Cæsaris v. g. quæ est vera illius imago; & tamen à Cæsare non procedit: Secundò in cognitione, quam habet Angelus de lapide v. g. quæ est vera imago ipsius lapidis; & tamen ab ipso lapide non procedit per speciem à lapide emissam, sed à Deo infusam: Tertiò in Ideis Divinis, quæ sunt imagines creaturarum; & tamen à creaturis non procedunt; ergo &c.

230. Respondeo negando antecedens, ad cuius primam probationem dicimus, statuum Cæsaris procedere à Cæsare, mediante illius specie, quam de illo habet artifex, & à qua dirigitur. Ad secundam dicimus, cognitionem illam Angeli de lapide procedere etiam ab ipso lapide, mediâ ejus specie, quæ licet à Deo infundatur, est tamen species lapidis habens se intentionaliter loco illius, & ejus nomine ad sui cognitionem concurrat. Ad tertiam negamus Ideas Divinas esse imagines creaturarum; sunt enim tantum similitudines exemplares, ut communiter dicitur.

231. Oppones 3. Dantur verè imagines absque similitudine specifica; Cognitio enim, species impressa, & figura artificialis sunt verè imagines; & tamen non habent similitudinem specificam cum suo prototypo, ut per se patet; ergo &c. Respondeo primò cum aliquibus negando antecedens, ad cuius probationem dicunt, prædictam Imaginis definitionem, ejusque explicationem procedere de imagine naturali; non verò intentionali, & artificiali, quales sunt cognitio, species, & figura. Sed contra, quia prædicta definitio competit Imagini, prout præcinit ab omni vera imagine, & ut ab omni est participabilis. Undè:

232. Respondeo secundò negando antecedens, & ejus probationes: cognitio enim, & species impressa habent similitudinem specificam cum suo prototypo, si non in essendo, in representando intentionaliter, quatenus scilicet intelligibiliter prototypon representant secundum propriam, & specificam naturam. Similiter figura artificialis etiam est specificè similis suo exemplari artificialiter, id est, secundum figuram arte inductam, quæ sola ab artifice intenditur. Undè perfecta similitudo imaginis intelligenda est juxta illius divisionem: Pro quo:

233. Dico 2. Imago potest dividi in Naturalem, & Artificialem: Naturalis est, quæ ex natura sua inseparabiliter habet representare suum prototypon, ut filius habet representare patrem: Artificialis est, quæ ope artis representat, ideoque solùm participat rationem imaginis quoad figuram externam contingenter inductam, & à materia separabilem, ut statua Cæsaris Cæsarem figurat, & representat. Deinde Imago naturalis dividi potest in

Realem, & intentionalem: Realis est illa, quæ importat similitudinem in natura quoad substantiam, qualis est similitudo hominis filii ad patrem hominem: Intentionalis est illa, quæ importat similitudinem representationis notificantis rem, ut in se est, quo pacto se habet cognitio v. g. respectu objecti, à quo procedit.

Notandum tamen est primò, Imaginem naturalem communiter usurpari pro reali; sicque Imaginem solere dividi in Naturalem, prout etiam involvit realem, & in Intentionalem, ac Artificialem. Secundò Imaginem, tam Realem, quam Intentionalem dici posse Naturalem, prout naturale opponitur artificiali.

SECTIO XII.

Qualiter ratio Imaginis Filio competit in Divinis?

Dico 1. Filio in Divinis competit ratio Imaginis. Probatur primò ex illo 2. Cor. 4. *Qui* (id est Christus) *est imago Dei*. Et ad Colos. 1. *Imago Dei invisibilis*. Et Sapient. 7. *Imago hominis illius*. Et ad Hebr. 1. *Figura substantiæ ejus*. Eodem sensu vocatur *character*, *sigillum*, *facies*, *candor lucis æternæ*, & *splendor gloriæ*, quæ nomina apud Patres idem sonant, atque Imago.

Probatur secundò ex Sanctis Patribus. D. Greg. Thaumaturg. in regul. fidei. *Deus*, inquit, *de Deo, figura, & imago Deitatis*. Et D. Athan. Dialog. 2. de Trinit. *Filius*, inquit, *esse ipsius Essentie imaginem*, dixit Apostolus. Et D. Basil. lib. 2. contra Eunom. docet *Imaginem esse consubstantentem cum prototypo*. Et D. Cyril. lib. 2. Theaur. cap. 2. *Imago*, inquit, *Patris Filius est*. Et D. Amb. lib. 2. Exameron. cap. 5. *Filius*, inquit, *omnia Patris quasi imago exprimit*. Et in his terminis res est de fide: quæ autem ratione id Filio conveniat, nonnullas continet difficultates infra discutiendas, & decidendas.

Dico 2. Ratio imaginis nequit Deo convenire essentialiter, sed tantum personaliter: seu quod idem est, Ratio imaginis in Deo non est absoluta, & essentialis, sed relativa, & notionalis. Ita Magist. in 1. dist. 27. q. 5. D. Thom. 1. p. q. 35. art. 1. & 2. & lib. 4. contr. gentes. cap. 11. D. Bonav. in 1. dist. 31. p. 2. art. 1. & 2. Scot. in 1. dist. 10. quæst. unica ad 1. Capreol. Caiet. Canar. P. Soar. lib. 9. de Trinit. cap. 8. & 9. P. Vafq. 1. p. d. 145. P. Ruiz d. 64. de Trinit. sect. 3. n. 1. P. Amicus d. 26. sect. 6. num. 191. & nemo inter Scholasticos dissentit, uno excepto Durando infra citando.

Probatur ex definitione Imaginis supra traditâ, & explicatâ, quia de ratione Imaginis, ut diximus est, quod procedat ab eo, cujus est imago; sed nulla perfectio absoluta in divinis procedit, aut habet originem ab aliquo, cujus possit esse Imago; siquidem nulla perfectio absoluta in divinis est producibilis; ergo &c.

Dices: Aliquando Scriptura, & Sancti Patres tribuunt Essentiæ Divinæ rationem Imaginis; ergo &c. Respondeo Scripturam, & Sanctos Patres, si quando id dicunt, sumere Imaginem pro exemplari, inter quod, & Imaginem hoc datur discrimen, quod exemplar est quidem simile suo exemplarizato, ab eo tamen non procedit, neque habet originem, sed potius est illius originativum: at verò Imago, & est similis, & originem habet à suo prototypo. Sit tamen:

Diff.

240. Difficultas 1. Utrum ratio Imaginis verè, & propriè competat Filio in Divinis? Affirmativè. Ita D. Thom. 1. p. d. 35. Caiet. ibid. D. Bonav. in 1. dist. 31. p. 2. art. 1. q. 1. Capreol. in 1. dist. 27. q. 2. Henricus quodlib. 4. q. 2. P. Saar. lib. 9. de Trinit. cap. 8. n. 2. P. Amicus d. 26. n. 192. P. Arrub. d. 127. cap. 2. n. 7. P. Tanner. d. 4. q. 4. dub. 2. n. 10. P. Vasq. 1. p. d. 145. cap. 2. P. Molin. 1. p. q. 35. art. 1. d. unica, & alii. Probatum primò autoritate Sacrae Scripturae, & Sanctorum Patrum locis supra citatis n. 235. & 236. & aliis in locis apud Doctores cit. præsertim P. Ruiz.

241. Probatum secundò ratione, quia Filio in Divinis conveniunt omnes conditiones necessariae ad rationem Imaginis, de quibus supra; siquidem procedit à Patre, habet similitudinem cum Patre, non solum in specifica, sed etiam in numerica Natura, idque ex vi suæ processionis formaliter; ergo &c. Confirmatur, quia Filius ea ratione est Imago, quâ est Filius; sed est propriissimè, & perfectissimè Filius; ergo & Imago.

242. Oppositum docuit Durand. in 1. dist. 28. q. 3. ubi negat in divinis esse propriam, & veram rationem Imaginis, cuius sententiam erroneam, aut temerariam censent Doctores supra citati, pro illa tamen: Obijciat 1. Si Filius in Divinis esset propria Imago Patris, aut talis esset ratione Naturæ, aut ratione proprietatis: Non primum, quia Pater, & Filius in Natura non habent similitudinem, sed identitatem: Non secundum; quia proprietas Patris est Paternitas, proprietas Filii est Filiatio; Filiatio autem, & Paternitas non sunt specificè similes, imò potiùs dissimiles; ergo &c.

243. Respondeo cum P. Saar. P. Vasq. & P. Amico infra citandis Filio convenire rationem Imaginis & rationem Essentia, & rationem proprietatis; siquidem Imago importat & similitudinem, quæ non potest convenire ratione proprietatis; & processionem, quæ non potest convenire ratione Essentia, ut patet. Quid autem principalitè importet? Videtur dicendum, principalitè importare Naturam, quia ab ea principalitè provenit expressio, sive representatio ad rationem Imaginis requisita. Neque obstat, quod habeant identitatem in Natura; satis enim est, quod distinguantur in Personis; siquidem opus non est, quod ratio formalis fundans similitudinem sit ratio distinctionis, ut patet ex supra dictis, & patebit ex infra dicendis.

244. Obijciat 2. De ratione Imaginis est, quod procedat ab exemplari præcognito, seu ab Idea existente in mente producentis; sed Filius non procedit ab exemplari præcognito, aut ab Idea aliqua; hoc enim dicit dependentiam exemplarizati ab exemplari; ergo &c. Respondeo primò data majori, negando minorem; Filius enim procedit ab exemplari præcognito, & quasi Idea existente in mente Patris; supponit enim in mente Patris ordine originis, tam Patris, quàm sui ipsius exemplar. Neque inde sequitur, Filium esse factum, aut dependentem; nam sicut processio est, ut à puro principio producente, & non ut à causa per dependentiam; ita est ab exemplari, ut à puro imitabili, non verò ut à causa per dependentiam; neque enim hic sumitur exemplar prout dicitur excessum perfectionis, & majoritatem, sed puram rationem æqualiter imitabilem.

245. Respondeo secundò cum aliquibus negando majorem; neque enim, ut dicunt, ad rationem imaginis naturalis opus est, ut procedat ab exemplari præcognito; hoc enim solum videtur com-

petere imagini artificiali; aut etiam purè intentionali. Imò etiam imago intentionalis creata, nempe cognitio, non procedit ab exemplari præcognito. Quidquid tamen de hoc sit, re verà Filius in Divinis procedit ex cognitione sui, & omnium, quæ sunt in Deo, ut infra dicemus.

246. Obijciat 3. Idèd cogereur admittere, Filium in Divinis habere propriam rationem Imaginis, quia id affirmat Scriptura, & Sancti Patres; sed etiam homo in Scripturis appellatur Imago Dei, ut constat Gen. 1. Ecclesiast. 17. & 1. Cor. 11. quoniam idèd dicatur propriè Imago Dei; ergo &c. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est: Primò, quia Sancti Patres, & Ecclesia intelligunt loca Scripturae respectu Filii in Divinis de vera, & propria ratione Imaginis; non ita verò respectu hominis. Secundò, quia respectu hominis datur ex opposito evidens ratio, & absurdum; non ita respectu Filii in Divinis. Tertiò, quia in Scripturis homo potiùs dici solet factus ad imaginem Dei, quàm Imago Dei, ut significetur imperfectio moris tendentis, & nunquam attingentis perfectam rationem imaginis: at verò Filius in Divinis dicitur absolute Imago Dei Patris.

247. Obijciat 4. Si Filio in Divinis conveniret propria ratio Imaginis, ei ita conveniret ratione Intellectionis; siquidem de ratione Imaginis est manifestare imaginatum, illud representando; sola autem Intellectio representat, & exprimit; sed non ei ita convenit; siquidem de ratione etiam Imaginis est procedere à suo prototypo; Intellectio autem in Deo à nullo procedit; ergo &c. Respondeo rationem Imaginis convenire Filio in Divinis ratione Intellectionis, non essentialis, sed notionalis, ut constabit ex statim dicendis.

248. Difficultas 2. Utrum Imago conveniat Filio ratione proprietatis Personalis: an ratione Essentia communis? Triplex est in hac re sententia: Prima asserit rationem Imaginis convenire Filio in Divinis ratione solius proprietatis personalis. Ita D. Bonav. in 1. dist. 31. p. 2. art. 1. q. 1. & 2. Aureol. dist. 27. p. 2. art. 3. & alii. Secunda sententia docet, rationem Imaginis convenire Filio ratione solius Essentia, connotatâ tantum proprietate personalis. Ita Alens. 1. p. q. 61. memb. 2. art. 1. & 2. D. Thom. in 1. dist. 28. q. 2. art. 2. Zumel. 1. p. q. 35. & videtur esse P. Granada. 1. p. tract. 9. d. 11. sect. 3.

249. Tertia sententia, quam ut probabiliorē tenendam judicamus, affirmat, rationem Imaginis convenire Filio in Divinis ratione utriusque tam Essentia communis, quàm proprietatis personalis. Ita P. Saar. lib. 9. de Trinit. cap. 8. num. 5. P. Vasq. 1. p. d. 145. cap. 5. num. 15. P. Amicus d. 26. sect. 7. num. 211. P. Arrub. d. 127. cap. 4. num. 25. P. Tanner. d. 4. q. 4. dub. 2. n. 23. P. Prapost. 1. p. q. 35. dub. unico. P. Arriaga 1. p. d. 52. sect. 3. n. 18. P. Compton. tom. 1. d. 64. sect. 3. num. 1. & alii. Probatum, quia ad rationem Imaginis, ut patet ex supra dictis de ejus definitione, requiritur, & ut sit similis suo prototypo, & ut ab eo producat; sed Filius in Divinis habet, quod sit similis Patri ratione Essentia, & quod ab eo procedat, ratione proprietatis personalis; siquidem Filius ratione Relationis dicitur productus, & non similis, imò dissimilis Patri; & ratione Essentia dicitur similis, & non productus, imò improductus; ergo ratione utriusque & Essentia, & personalitatis dicitur Imago Patris.

250. Confirmatur, quia ad Hebr. 1. 3. dicitur Filius: *Figura substantia ejus*. Et in Concil. Antiochen. appellatur.

appellatur: *Imago Divinitatis, Essentie, virtutis, & glorie.* Et D. Cyril. Epist. 10. approbatâ in Concil. Ephelin. *Propter eandem, inquit, quam cum illo habet Essentiam, & imago, & character, & splendor est glorie ejus.* Ex quibus locis satis constat, Filium dici imaginem Patris, quia cum illo habet eandem Essentiam, ratione cujus habet cum illo similitudinem. Deinde ex D. Anselm. in Monolog. cap. 37. *Verbum, inquit, hoc ipso, quod Verbum est, aut imago, ad alterum est, quia non nisi alicujus verbum est, aut Imago:* Ex quo constat ad rationem Imaginis necessariam esse proprietatem personalem, sive relationem, secundum quam Filius est à Patre, & ad Patrem; ergo &c.

251. Obijcies 1. pro prima sententia: Imago est objectiva apparentia rei, ad id vi suæ originis ordinata; siquidem quicquid facit aliud sic apparere, est illius Imago; sed Verbum Divinum ratione solius personalis proprietatis est objectiva apparentia Patris, ad id ex vi suæ originis producta; siquidem ratione illius perfectionis est talis apparentia, ratione cujus distinguitur ab Spiritu Sancto; ab eo autem distinguitur, non ratione Essentie communis, sed proprietatis personalis; ergo &c.

252. Resp. 1. argumentum, si probat, solum probare de imagine artificiali, & intentionali, non autem naturali, qualis est Filius respectu Patris, hæc enim consistit in convenientia ejusdem naturæ cum imaginato, ut patet in creatis, ubi filius est imago patris, quem in se ipso per ejusdem naturæ specificæ unitatem refert, ac repræsentat. Respondeo secundò negando minorem, falsum enim est Verbum Divinum esse objectivam apparentiam Patris ratione solius proprietatis personalis; siquidem talis est, tum ratione ejusdem numero Naturæ, tum ratione similitudinis intentionalis, ratione cujus Patrem in se ipso intelligibiliter repræsentat, & exprimit; exprimit autem ratione notitiæ communis. Unde ad probationem dicimus, Verbum esse apparentiam objectivam Patris per aliquam perfectionem distinctam ab Spiritu Sancto, quatenus ipsa objectiva apparentia Patris completur, non solum per notitiam communem, sed etiam per proprietatem personalem, per quam distinguitur ab Spiritu Sancto.

253. Obijcies 2. Res in esse objectivo apparenti non est imago rei existentis in se ipsa, ratione alicujus absoluti; siquidem prout sic non est aliud à re in se ipsa existente; neque enim rosa, quæ lucet in mente, est alia à rosâ in se ipsâ existente, sed solum talis est ratione objectivæ apparentiæ; sed Verbum ratione essentie absolutæ non est aliud à Patre; ergo prout sic non est illius Imago, sed ratione solius apparentiæ objectivæ, qualis est proprietas personalis, quam habet ex vi suæ specialis processionis. Resp. negando majorem, ejusque probationem; nam verbum creatum est repræsentativum rei ad extra formaliter per aliquid absolutum, nempe per ipsam qualitatem absolutam à potentia, & objecto productam. Deinde falsum est, rem, quæ lucet in mente, esse eandem cum re in se ipsa existente, cum in nobis realiter distinguatur, tanquam verbum mentis, in quo relucet res ad extra in suo esse intentionali, à re ipsa in propria natura existente; licet in Deo cognitio repræsentans, & objectum repræsentatum sit idem, quia idem sunt in Deo ratio cognoscendi, & cognitum.

254. Obijcies 3. D. Aug. lib. 5. de Trinit. cap. 13. docet Verbum eodem modo relativè dici Imaginem, quo Filium; sed dicitur relativè Filius ratione solius proprietatis personalis; ergo & Imago. Respondeo ex D. Aug. solum sequi, imaginem inclu-

dere etiam relationem producti ad prototypum producentem, eamque esse eandem cum relatione Filii ad Patrem, quod concedimus; non tamen quod eodem modo importetur ab Imagine, atque à Filio; ad hoc enim principaliter importatur Relatio, Essentia autem minùs principaliter: at verò ab Imagine principaliter importatur Essentia, ratione cujus est expressiva, & imitativa sui prototypi; minùs verò principaliter relatio ipsa producti ad producens. Unde argumentum solum probat, Filium, & Imaginem referri ad Patrem, & ad prototypum eadem relatione, non tamen eodem modo.

Hinc colliges, licet ratio Imaginis conveniat Filio ratione utriusque tam Essentie, quam proprietatis personalis, dicere tamen principaliter Essentiam; proprietatem verò personalem minùs principaliter. Patet primò ex supra dictis num. 175, ubi egimus de Verbo; in illo enim, & in Imagine eadem parè est ratio. Secundò, quia Imago id principaliter importat, in quo cum imaginato convenit; sed cum eo convenit in unitate, & convenientia naturæ, aut externæ speciei; ergo &c. Tertiò, quia Imago dicitur ab *imitando*; sed imitatur suum prototypum in natura, aut figura externa, ut illud in se ipsa referat, & exprimat, quoad fieri potest; ergo &c.

Obijcies 4. pro secunda sententia: Imago dicitur similitudinem ad suum prototypum, ut patet ex definitione Imaginis, de qua supra; sed Verbum dicitur similitudinem ad Patrem ratione Essentie, non autem proprietatis personalis; in hac enim potius opponitur, & dissimilatur, quam assimilatur Patri; ergo &c. Respondeo argumentum solum probare, rationem imaginis convenire Verbo ratione Essentie; non tamen solius Essentie adæquate; hoc enim etiam habet ratione proprietatis personalis, ob rationem supra factam.

Difficultas 3. Qualisnam Imago Patris sit Filius? Dico 1. Filius non est Patris Imago artificialis. Est certa apud omnes. Probatur primò, quia artefacta solum illa vocantur, quæ ad materiam externam pertinent; ideoque neque res spirituales, ut Angelus; neque actus interni, etiam si ab aliqua scientia dirigantur, dicuntur artificiales, neque ipsa scientia sic dirigens dicitur propriè ars; sed in Deo nulla à fortiori datur materia externa; ergo &c.

Probatur secundò, quia illud dicitur artificiale, quod habet artificium aliquod superadditum rei, seu composito naturali; ex quo fit, ut simplex medicamentum dicatur naturale, & non artificiale; medicamentum autem, quod ex aliqua commixtione resultat, dicatur artificiale; sed hujusmodi artificium non datur in Deo; ergo neque ratio Imaginis artificialis.

Probatur tertiò, quia quod est artificiale procedit ab arte media voluntate, sive liberè, sive necessariò concurrente; non autem per modum puræ naturæ; nam quæ sic procedunt per modum naturæ, ut ab ipsa etiam arte procedunt habitus, & species, non sunt artefacta, sed naturalia; atqui in Deo nihil datur quod sic procedat ab arte; ergo neque Imago artificialis. Dixi *media voluntate, sive liberè, sive necessariò concurrente*, quia si quis artifex esset necessitatus ad exequenda ea, quæ ars ei diceret; quæstio esset de nomine, an talis effectus dicendus esset artificialis.

Dico 2. Filius in Divinis est naturalis realis Imago Patris. Probatur, quia Filius ex vi suæ processionis formaliter accipit eandem naturam, non solum specificam;

specificam, sed etiam individuum, quæ consistit in Intellectione Divina, ut alibi diximus, quam habet Pater, & quem naturaliter realiter imitatur juxta illud Joan. 14. *Qui videt me, videt & Patrem meum*; ergo &c.

261. Dices: Filius accipit eandem numero Naturam cum Patre; sed ubi Natura est eadem non datur Imago, sed identitas; ergo &c. Respondeo negando minorem; identitas enim Naturæ non tollit rationem Imaginis, ut patet ex dictis, imò potius illam perfectissimam constituit. Patet, quia cum ad rationem Imaginis requiratur convenientia in natura, ut patet ex supra dictis, quod major, & perfectior fuerit hæc convenientia cum prototypo, eò major, sive perfectior erit ratio Imaginis: sed non potest esse major, neque perfectior convenientia, quam quæ est per identitatem formæ, à qua provenit similitudo; hanc autem habet Filius cum Patre in Divinis, licet alioqui requiratur distinctio, & processio, quæ satis est quod proveniat à proprietate personali, ut diximus; ergo &c.

262. Dico 3. Filius in Divinis est etiam intentionalis Imago Patris. Ita *P. Arriaga* 1. p. d. 52. sect. 3. n. 16. *P. Martin* d. 29. sect. 3. n. 16. & alii. Probatur, quia Filius in divinis ex vi suæ processionis, non solum est representativus, ut Filius, quod spectat ad Imaginem naturalem realem, sed etiam ut Verbum, quod spectat ad intentionalem representationem; atqui secundum utramque representationem procedit realiter à Patre; siquidem non solum procedit ut Deus formaliter, sed etiam ut perfectissima cognitio; ergo &c.

263. Dices 1. De ratione Imaginis intentionalis est, quod procedat à suo prototypo concurrente per modum objecti, aut per se immediatè, aut per speciem; sed concursus, quo Filius à Patre procedit, non est concursus per modum objecti, sed Naturæ; ergo &c. Respondeo de ratione Imaginis intentionalis esse, quod procedat à suo prototypo concurrente per modum objecti terminativè, & per modum principii productivè; concursus enim objecti per modum principii, sive per se immediatè, sive per speciem, non est minus physicus, & realis, quam quilibet alius concursus: concursus autem, quo Filius à Patre procedit, non solum est per modum objecti terminativè, sed etiam per modum principii productivè; siquidem non solum procedit ut Filius, sed etiam ut Verbum; eadem enim Natura, quæ est primum objectum Verbi, est etiam ejus principium formale quo, non solum ut est perfectissima Natura, sed ut est species intelligibilis, seu potius perfectissima intelligentia omnium intelligibilium; sicque Verbum ut Imago intentionalis procedit à Patre.

264. Instabis: Pater in ratione objecti solum se habet ut terminus cognitus cognitione essentiali, quæ per productionem realem solius proprietatis communicatur Filio; sed Spiritus Sanctus, imò & creatura, hæc eadem ratione sunt termini cogniti, quin tamen Verbum sit eorum Imago intentionalis; ergo neque talis erit respectu Patris. Respondeo Patrem in ratione objecti solum se habere ut terminum cognitum respectu cognitionis essentialis: at verò respectu Verbi includentis ipsam cognitionem, etiam se habere ut principium productivum, ut diximus; hoc autem non reperitur, neque in Spiritu Sancto, neque in creaturis; siquidem ita habent rationem termini cogniti, ut non habeant rationem principii productivi respectu Verbi.

Tom. I.

Dices 2. Cognitio, quam Angelus habet de re materiali, licet sit illius representatio expressa, non tamen est illius imago intentionalis; ergo licet Filius in Divinis sit realis naturalis Imago Patris, non tamen erit illius Imago intentionalis. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia cognitio Angeli de re materiali, licet sit illius representatio expressa, ab illa tamen non procedit, neque per se immediatè, neque mediante aliquâ specie ab ipso objecto emissâ, sed per speciem à Deo infusam: at verò Filius in Divinis, non solum procedit ut representativus Patris, tanquam Filius, sicque ut illius Imago realis naturalis, sed etiam ut Verbum, sicque ut illius Imago intentionalis. Unde:

266. Notabis hæc, Imaginem naturalem realem in Filio, & intentionalem à parte rei, tam realiter, quam virtualiter coincidere; siquidem prout sic eadem est cognitio, & Natura Dei: at verò quoad nos distingui secundum diversas expressiones; sicut proportionem habita diximus supra de Verbo, & Filio. Patet, quia præscindendo à cognitione, & Natura Divina, neque omnis cognitio est naturæ; neque omnis natura est cognitio, ut cernitur in cognitione, & natura creata; neque enim illa est natura, neque hæc est cognitio.

SECTIO XIII.

Virum solus Filius, & solus Patris sit Imago?

267. DIFFICULTAS 1. Utrum solus Filius vere, & propriè sit Imago? Affirmativè. Ita *D. Thom.* 1. p. q. 35. a. 2. *D. Bonav.* in 1. dist. 31. p. 2. art. 1. q. 2. *Richard.* Victor. lib. 6. de Trinit. cap. 19. *Rupert.* lib. 2. de Trinit. cap. 2. *D. Athan.* in decret. Synod. *D. Chrysost.* hom. 74. in Joan. *D. Basil.* hom. 27. *D. Nazian.* in Apologet. *D. Aug.* lib. 6. de Trinit. cap. 2. *D. Anselm.* in Monolog. cap. 37. quos citat & sequitur *P. Arrub.* d. 127. cap. 2. n. 9. tenent etiam *P. Vasq.* 1. p. d. 145. cap. 2. *P. Molin.* 1. p. q. 35. a. 2. d. unica. *P. Amicus* d. 26. sect. 6. n. 192. *P. Arriaga* 1. p. d. 52. sect. 3. num. 18. *P. Ruiz* d. 64. de Trinit. sect. 4. n. 1. *P. Tanner.* d. 4. q. 4. dub. 2. n. 24. *P. Preposit.* 1. p. q. 35. a. 2. dub. unic. n. 4. *P. Compton.* tom. 1. d. 64. sect. 2. num. 2. & alii.

268. Probatur primò authoritate Sacre Scripturæ, & Sanctorum Patrum, & in primis ex Epist. ad Rom. 8. ibi: *Quos præcivit, & prædestinavit conformes fieri Imaginis Filii sui.* Et 2. Cor. 4. *Qui, nempe Christus, est imago Dei.* Et ad Coloss. 1. *Qui est imago Dei invisibilis.* Et ad Heb. 1. *Figura substantiæ ejus.* Et Sapient. 7. *Imago bonitatis illius.* Et sæpe alibi. Et ex *D. Athan.* ubi proximè. *Quod si eum, inquit, Imaginem nomines, Filium hoc ipso eum esse indicaveris.* Et *D. Cyril.* Alex. lib. 3. cap. 1. *Propter hoc, inquit, Filius Verbum, & Imago Dei est, quia ex ipso Patre verè ac propriè genitus est.* Hoc idem habent *D. Gregor.* Nyssen. lib. de different. Essent. Concil. Ephesin. in Confess. fidei. *Theodoret.* Origen. *D. Ambr.* *D. Hilar.* & alii Patres apud *P. Ruiz.* cit.

269. Probatur secundò ratione, quia Imago propriè dicta, ut patet ex illius definitione, de qua supra, est similitudo ad representandum procedens à suo prototypo; sed solus Filius est similitudo ad representandum procedens à suo prototypo; siquidem solus Filius est Verbum ex vi suæ processionis formaliter

A a a a

maliter